

Referat nettverkssamling for brukerrepresentanter

*24.-25. januar 2026
Brukermedvirkning*

Scandic Alexandra Molde

Erfaringer som brukerrepresentant

Ingrid Løset, brukerrepresentant i Helse Møre og Romsdal HF

Ingrid vektla at brukerutvalgene er en viktig arena for organisasjonene og for brukerne. Det er rådgivende organ for styrene eller de rådene brukerne sitter i. Brukerne er med å utforme tjenestene, hvor de kan komme med innspill til budsjett og til planer, og skal ha mulighet til å komme med råd tidlig i prosessene.

Hun understreket også viktigheten av å kjenne til mandatet i det utvalget du sitter i da kunnskaper viktig. Dette er rådene hun gir:

- Finn saker selv
- Ikke bare ta imot saker fra administrasjonen
- Finn saker i media
- Sett spor i protokollene
- Ikke bare ta alt til orientering
- Vær modig
- Still spørsmål

Hilde Kvam Furre, medlem i Kontrollkommisjonen

Kontrollkommisjonen i Møre og Romsdal er et uavhengig kontrollorgan som ivaretar rettssikkerheten for pasienter underlagt tvungent psykisk helsevern. De besøker psykiatriske avdelinger jevnlig og hovedoppgaver for kontrollkommisjonen er:

Klagebehandling: Behandler klager fra pasienter og pårørende på vedtak om tvungent psykisk helsevern.

Tilsyn og kontroll: Fører tilsyn med at tvangsbruk er lovlig og faglig forsvarlig.

Pasientens velferd: Kontrollerer forholdene ved psykiatriske avdelinger og kan oppsøke fellesarealer for samtaler.

Uavhengighet: Kommisjonen er et selvstendig organ som kan ta opp saker på eget initiativ.

Bruker/pårørende medlem — hvorfor det er så viktig

Som bruker/pårørende medlem har du ikke primært en representativ rolle for en bestemt person, men du tilfører kommisjonen en form for kunnskap som ellers ville vært fraværende - erfaring med å være pasient under psykisk helsevern, eller i nær relasjon til noen som er det.

Du kan bidra til at:

- Kommisjonen ser utover selve papirene og ser den menneskelige opplevelsen.
 - Språk og informasjon vurderes fra brukerperspektiv.
 - Mindre tvang og mer forståelse blir vektlagt der det er mulig.
- Denne erfaringen styrker kommisjonens vurderinger, og bidrar til at tvang ikke blir en ren administrativ handling, men også en vurdering av menneskelig betydning.

Oddrun Beyer Holm, medlem Kommunalt råd i Molde kommune

Utvelgelse skjer i samarbeid med interesseorganisasjonene og fylkes-FFO/SAFO. Forslag sendes via fylkes-FFO til kommunen.

Rådet for mennesker med nedsatt funksjonsevne i Molde har 9 medlemmer med personlige varamedlemmer, hvorav 3 er politikere. Medlemmene velges av kommunestyret. Kommunen har én brukerrepresentant per hovedgruppe, med personlig vara.

Rådet skal representere disse hovedgruppene:

- Bevegelseshemmede
- Nedsatt hørsel
- Nedsatt syn
- Utviklingshemmede
- Skjulte funksjonshemninger
- Psykisk helse

Rådet skal samlet ha bred kompetanse innen blant annet helse, utdanning, arbeid, sosiale tiltak, bolig og universell utforming. Rådet velger selv leder og nestleder for kommunestyreperioden og skal ha tilstrekkelig sekretariathjelp.

Uttalelser følger saksdokumentene til beslutningsorganet. Rådet behandler ikke enkeltsaker, men kan delta i befaringsav nye og eksisterende bygg.

Rådet er rådgivende og har rett til å uttale seg i alle kommunale saker som berører mennesker med nedsatt funksjonsevne, blant annet budsjett, planer, reguleringssaker, samferdsel, kultur og kommunale bygg. Rådet kan også ta opp saker på eget initiativ.

Sølvi Hagen, faglig del Samfunnspolitisk program

Sølvi skulle gå gjennom samfunnspolitisk program, og startet med Mental Helse sine kjernesaker. Ambisjonen var å dra rask gjennom de 13 kapitlene i programmet, noe som viste seg å bli vel ambisiøst. Et fantastisk engasjement på saker og innhold i samfunnspolitisk program. Deltakerne mente at her må det et helgekurs til, noe vi skal prøve å prioritere i løpet av året.

Vi kom oss allikevel raskt gjennom de fleste av punktene, selv om det ikke ble tid til de gode diskusjonene.

Mental Helse sitt Samfunnspolitisk program omhandler:

- Forebygging av psykiske helseutfordringer
- Behandling av psykiske helseutfordringer
- Selvmordsforebygging
- Psykisk helse, tvang og menneskerettigheter
- Brukermedvirkning
- Forskning på psykisk helse
- Samhandling og kvalitet
- Internasjonalt samarbeid
- Psykisk helse blant urfolk, minoriteter og LHBTQ+ befolkningen
- Arbeid og psykisk helse
- Økonomi og bolig
- Rus og psykisk helse
- Familie og pårørende

Erfaringer, kunnskap, motivasjon og inspirasjon i rollen

Tor Johnny Agledal, Sentralstyret

Tor Johnny takket for invitasjonen, han hadde gledet seg veldig til å komme til Møre og Romsdal. Han startet med å dra oss gjennom sin inntreden til Mental Helse fra sine opplever i helsevesenet til sitt første kurs i bruker-medvirkning til nå å være en litt over gjennomsnittlig aktiv brukerrepresentant.

Han mener blant annet at helseforetakene har utspilt sin rolle. Halvparten av døgnplassene er nedlagt siden han startet og det burde vært en folkebevegelse å være med i Mental Helse.

Vi har ca 250 møteplasser rundt om landet.

Tor Johnny mener at arbeidet som skjer i «helsereformutvalget» er det viktigste utvalget i overskuelig framtid, ikke minst fordi det ser ut til at Opptrappingsplanen i beste fall satt på pause.

Søndagen inviterte Tor Johnny oss med på en Quiss, en reise rundt om i verden. Her ble virkelig konkurranse-instinktet vekket hos deltakerne 😊

I Norge er brukermedvirkning ikke bare et ideal, men en rettighet. Den er forankret i:

- Pasient- og brukerrettighetsloven
- Barnevernloven
- Opplæringsloven
- NAV-lovgivningen
- FN's konvensjon om rettighetene til mennesker med nedsatt funksjonsevne (CRPD)

Mentorprogrammet

- Prosjektet skal gjøre det tryggere og enklere for nye brukerrepresentanter å komme inn i rollen.
- Målet er å bygge et sterkt faglig og sosialt fellesskap der ingen trenger å stå alene.
- Mentorordningen skal heve kvaliteten på brukermedvirkning i hele organisasjonen.

Hvordan bygge en god nettverksmodell for brukerrepresentanter

Irene Sundholm, fylkesleder Mental Helse Møre og Romsdal

Det ble diskutert behov for trygghet i rollen som brukerrepresentant. Flere pekte på at tydelige rammer, god rolleforståelse og tilgang til støtte er avgjørende for å kunne utføre vervet på en god måte. Vår organisasjon ble trukket frem som en viktig bidragsyter gjennom opplæring, veiledning, erfaringsdeling og nettverksbygging.

Deltakerne understreket betydningen av økt kunnskap om Mental Helse og rollen som brukermedvirker i samfunnet.

Brukermedvirkning er et viktig virkemiddel for å påvirke tjenestetilbudet. De to samlingsdagene ble opplevd som nyttige og bidro til økt kunnskap, trygghet og motivasjon for å påta seg eller videreføre rollen som brukerrepresentant.

Behov for regelmessig kontakt, aktiv deltakelse og tydelig struktur ble fremhevet. Når det gjelder møteform, var det enighet om at en kombinasjon av fysiske og digitale møter kan være hensiktsmessig, avhengig av tema og behov.

